Домашното куче

Съвременният свят определя кучето като най-добрият приятел на човека. Причините за това са много, като сред основните са неговата вярност и лоялност, лесниата в опитомяването и грижите за него от гледна точка на ролята му на домашен любимец и т.н. От друга страна, кучето е и изключителен помощник на човека и първоначалните му роли в животновъдството, транспорта, лова и какви ли не още дейности от хилядолетия назад, са тотално доказателство за подобно твърдение. Домашното куче като домашен любимец и като животински вид изобщо е днешната тема на нашия материал.

Произход на кучето като животински вид

Най-общо казано, прародителите на кучето са вълците. Но с това няма как да се изчерпи темата за кучешкия произход, тъй като това животно има хилядолетна история, представляваща огромен интерес и за изследователите, и за нас, обикновените хора. И как няма, кучето е не просто най-често срещаното домашно животно. То не просто се е използвало преди за транспорт, лов и в помощ на животновъдите, но и в новата история изиграва изключително важна роля в нашето, човешко развитие. Например, именно кучета са били ползвани за впряг, за да се достигне Беринговия поток при заселването на Америка. В днешни дни, всички знаем, че кучета се обучават за водачи на хора в неравностойно положение, а редица породи се смятат за най-добрите и сръчни откриватели в полза на полицията – и на изчезнали хора, и на забранени вещества, а и даже в помощ на разкриване на тежки престъпления. Причината кучето да е толкова умело във всичко това не е една. Кучето има невероятно интуитивно обоняние, то е смело и умно, почти всички породи кучета са и физически издръжливи и се поддават на дресировка не само за хоби в кинологията, но и за важни човешки дейности, които вече изброихме, макар и не в изчерпателен списък.

История

Със своята история на съществуване от близо петнадесет хиляди кучетата представляват особен интерес за учените от областта на генетиката. Именно генетиката помага на хората и да обособяват, а и да създават различни породи, отговарящи на техни различни нужди, работа и дейности. Но историята на кучето от научна гледна точка започва с изследванията на Карл Линей. През 1758 година, в своята класификация на животните, той обособява домашното куче като Canis familiaris и Canis familiarus domesticus. Доста по-късно, а именно през 1993 година делото му е продължено, като кучето обаче вече е прекласифицирано от Смитсъновия институт и Американското дружество на мамалозите като Canis lupus familiaris, подвид на вълка Canis lupus, и днес това е наложеното в научната литература наименование. Няма никакви съмнения сред научните среди по повод това, че вълкът е баща на кучето. Няма съмнение и, че кучето е част от сложна социална йерархия от гледна точка на индивидуалното им поведение и това от техните предци вълците. Кучетата са стадни ловци със сложен набор от практики имащ връзка в определянето на позициите на всяко от кучетата в социалната йерархия.

Цивилизационен път

Смята се, че кучетата пристигат в Новия свят от Сибир. За да достигнат до нас в днешни дни, те прекосяват Беринговия проток заедно с човешката миграция. От друга страна, доказано е, че ползването на кучета за впряг представлява основа причина за населването на новите

континенти от опитомените животни. Наред с това, кучето представлявало и изключително важна част от живота на Атабаските Северна Америка. Всъщност, именно кучетата са били първите и най-важни опитомени животни по онези времена и точно за тези земи.

Съвременните археолози и биолози смятат, че някои вълци са привлечени от поселищата на палеолитното население и тази привързаност е просто еволюционно обусловена. Именно това е дало ход на произхода на кучето като домашно животно. Говори се, че първите опитомени кучета произлизат от Азия. Най-често срещаната теория касае произхода на кучето от Китай, но съществуват и мнения за развъждане на кучетата в района на Източна Азия.

Биологични белези на кучето като животински вид

Кучето представлява хищник ловец. Той е бозайник, смята се за силен и издръжлив. Някои от новите породи обаче се отклоняват от тази теория поради факта, че са хибридизирани не толкова за извършване на конкретна дейност, колкото за домашен приятел. Тялото на кучето е издължено и силно, с дълги крайници и здрави челюсти. Домашните кучета могат да притежават два типа козина. Породите, които произхождат от северните страни с по-студен климат имат двойна космена покривка. Тя представлява съчетание от груби косми отгоре и мека козина в долната част на тялото. Останалите породи имат единична космена покривка. По-често срещани са кучетата от първия вид. Опашката е особен белег на кучето, защото често породите се класифицират именно на основни фактори, сред които е и опашката. В кинологиятра можем да срещнем много и различни по форма кучешки опашки - права, права нагоре, сърповидни, навити или корк винт. Има дори кучета, чиято опашка е закачена с цел да се избягват наранявания. На някои кучета им се режат опашките, за да станат по-къси или изобщо да нямат такава поради ред медицински причини.

Сетива

Относно сетивата, които вече споменахме, те са особено изострени. Кучетата са способни да улавят звуковите вълни е между 40 и 60 000 херца. Това може да не ви говори в момента нищо, но на кратко казано, едно куче е способно да улови звуци с много по-висока честота от хората. Също така кучето като животински вид има една много особена и специфична даденост, а именно да мърда ушите си с цел да локалзиира точното местоположение на обекта, който издава въпросните звуци. От друга страна, кучешките уши могат да работят с цели 18 мускула от ушната мида, което им дава възможност по-лесно да се справя със звуковите сигнали. Нещо повече – зрението е допълнителен бонус, който кучето ползва в своите спомагателни за човека дейности. Някои породи имат толкова голяма зеница, че могат по-лесно да локализират даден обект и от човек с перфектно зрение. Нещо повече – кучешкият диапазон достига до 270 градуса. За сравнение – при хората той е едва 180 градуса. Последно, но не по важност, обнонянието. Едно куче има от 125 до 250 милиона обонятелни рецептори. Поради това, то е способно да подуши мирис с до 100 милиона по-ниска концентрация от тази, която човешките сетива биха усетили. И ако се чудите защо носът на кучето е почти винаги влажно, ето го и научното обяснение: тази влажност спомага за способстта на кучето да установи източника на миризма спрямо посоката на вятъра.

Кучешкият интелект

Безспорно, интелектуалните способности са сред най-важните за този материал. Именно те са превърнали кучето от обикновен биологичен вид в домашно животно и изобщо в животно,

което и до ден днешен е приятел и помощник на човека. Кучето е сред малкото (да не кажем единственото) животни, които притежават така наречената социална интелигентност. Както се досещате, благодарение на нея кучето лесно се подлага на дресировка, а с повече професионализъм и на експертно обучение в различни области. Кучетата разполагат със способността да запомнят и научават дадени команди както чрез обучение, така и чрез наблюдение. Досущ като при човешките сетива и възприятия, кучешкото разбиране за обектите, които ги заобикалят, не е вродено. Напротив – за него е нужно време да бъде развито. Но кучетата имат и свой собствен индивидуален характер и ако той не се вземе под внимание дресировката може да се окаже провал.

Използване на кучето в стопанството

Вече неведнъж отбелязахме, че ползата от кучето в стопанството е огромна. Всъщност, такива ползи са много брой, като започнем от водаческата и овчарската му служба, преминем през пазаческата му дейност, а също така и ловните кучета. Кучетата са изключително плези за возене и помощ в преместване на товар. Много кучета са били ползвани за впряг, като едновременно с това са извършвали и други допълнителни дейности. Наред с това, кучетата от определен тип порода са и бойни. В това им качество те не само защитават, но и се ползват като разпознавачи било то на товар, или на живи същества, в това число и човешки. Еволюцията на кучетата като високо интелигентни същества ги превръща във верни спътници за слепи и други хора в неравностойно положение, но и за откриване на наркотични същества, за военни действия и така нататък.

Кучето като домашен любимец

Разбира се, главно днес, домашното куче е домашният ни любимец. Той е верен и лоялен на стопанина, ако се дресира и възпита добре. Почти всички кучета се привързват и към децата в семейството, често стават и техни закрилници дори когато родителите им не са покрай тях. Кучето като домашен любимец се различава по всички останали типове домашни любимци най-вече с това, че освен гальовни, за игра и развлечение, те винаги са насреща за конкретни задачи – без значение дали тази задача ще е чисто практична като лов, или ще е просто охранителна, включително и на имоти и ценни вещи.

Кучетата показват сложни социални познания, които, спомагат за тази им двойствена функция. Тези познания се асоциират с конкретни поведенчески знаци, а често дори и с една ясна абстрактна мисъл. Изследванията върху психиката и умствения капацитет на кучето досега показват, че тези животни са способни да тълкуват дори най - фините социални сигнали. Нещо повече – кучетата дори проявяват способността на познават – например, дали вниманието е насочено към тях, дали в момента се говори за даден човек или дори за друго куче. Ако веднъж вече са се научили да извършват определени полезни или не дотам полезни действия от типа на прости команди „седни“ и „дръж“, те могат генетично да предадат по веригатра на поколението си предразположението за научаването на дадени задачи. Тук е мястото да отбележим, че едно куче може да достигне интелекта на 2 - годишно дете. Средно, кучетата са способни да разберат до 150 думи или жестове.

Няма спор, че кучето е едно от най-разпространените и от друга страна, умни животни на планетата. Безспорно, можем да очакваме дори още допълнителни функции, с които човекът

да ги нарами и в бъдеще. Въпросът е обаче доколко тези задачи ще бъдат хуманни и ще отговарят на генетичната предразположеност да бъдат опитомявани.

Източник: https://kucheta.org/